

SALO

Sveriges Anställningslösas
Landsorganisation

Arbete – Livskvalitet - Miljö

Det här är SALO

SALO (Sveriges Anställningslösas Landsorganisation) grundades för att det inte fanns några organisationer som engagerar sig för alla som av olika anledningar står utanför den krympande arbetsmarknaden. Föreningen bildades 16 december 2004 och har ett stadigt växande antal medlemmar. Föreningens huvudsyfte är att stödja personer som har problem med myndigheter och regelverk. Behovet av våra insatser ökar i takt med att arbetslösheten stiger. Finanskrisen är en orsak till detta. Oavsett hur konjunkturen utvecklas i framtiden så kommer det alltid att finnas ett behov hos den enskilde individen av stöd, råd och information. Människor utanför arbetsmarknaden tvingas leva efter de oftast hårda regler som myndigheterna utgår ifrån för att ställa krav på diverse motprestationer för att ha rätt till ersättning.

SALO vill ....

att arbetsmarknadspolitiken...

... får till huvuduppgift att se till att hjälpa och stödja den enskilde som söker arbete, med hänsynstagande till de aktuella omständigheterna, så att han eller hon kommer i kontakt med arbetsgivare som kan erbjuda en lämplig anställning.

... hjälper arbetsgivarna att finna personer som lämpar sig för de arbetsuppgifter företaget behöver få utförda, allt på ett sådant sätt att inga reguljära anställningar trängs undan med hjälp av subventionerade åtgärder.

att den sociala politiken förändras...

... så att alla människor, oberoende av om de är anställda eller inte, friska eller sjuka, får en grundläggande bastygghet för att slippa genomlida förnedrande och meningslösa åtgärdsprogram eller kränkande kontroller, ej heller tvingas till socialförvaltningen på grund av anställningslöshet.

att behövliga stöd från samhället utformas...

... så att ingen faller mellan stolarna på grund av motsägelsefylld lagstiftning, och att en myndighet får totalansvar för att tillämpa ett helhets perspektiv så att allt skall fungera väl ur den enskilde individens synvinkel och att den som av någon anledning är missnöjd med hur det fungerar får rätt att överklaga beslut till en oberoende rättsinstans.

att den ekonomiska politiken utformas...

... med hänsyn till verkligt långsiktig hållbarhet ur ett såväl mänskligt som ekologiskt perspektiv. Samhällsekonomin som helhet ska ha företräde framför enskilda personers intresse av vinster och ränteinkomster, samt att pensionssystemet inte blir beroende av börsutveckling eller ränteinkomster. De nuvarande antagandena om hur penningekonomin fungerar måste ersättas med ett underlag som baseras på vad som verkligen händer i alla delar av ekonomin.

Detta kan SALO hjälpa dig med

Stöd

Om problem uppstår med handläggaren vid Arbetsförmedlingen (AF,) Försäkringskassan (FK) och andra instanser kan SALO hjälpa dig (ungefär som när man som anställd tar hjälp av facket). Det kan gälla att du blivit placerad i åtgärder som inte motsvarar din kompetens och erfarenhet eller upplever dig kränkt.

Råd och information

Vi kan visa vilka vägar du kan gå. Du kanske har frågor kring din ersättning som bör ställas till A-kassan eller FK i stället för till AF.

- Du kanske vill studera, men undrar vilka typer av utbildningar som finns och hur de finansieras – SALO kan ge inledande information om vart du kan vända dig.
- När man står utanför arbetsmarknaden behöver man ofta information kring regler för hur man ska göra rent praktiskt för att få ut sin ersättning från A-kassa och FK.
- Med hjälp av våra egna erfarenheter kan vi ge dig information som annars kan vara svår att ta reda på själv eftersom de krav som ställs från myndigheternas sida är svåra att ta reda på för den enskilde, det är inte alltid så lätt att veta VAD man ska fråga efter, dessutom brukar informationen ofta vara bristfällig, ibland direkt felaktig. Olika myndigheter kan säga olika saker.

Några vanliga fällor – och hur du undviker dem

SALO kan ge råd då vi ofta har upplevt liknande situationer själva. Den som står utan anställning och vill ha ut a-kasseersättning och kanske sjukpenning måste för att lyckas med detta ge sig in i den djungel av regler som olika myndigheter ställt upp för att betala ut något alls. Människor som vänt sig till SALO för att få hjälp har ofta "trampat på en mina" i det minfält som myndigheternas regelverk utgör. Utifrån de fall som vi har fått vetskap om följer här en lista på några "fällor". Förutom dessa exempel finns det en uppsjö av fall som gäller studerande samt sjukskrivna som riskerar att bli utförsäkrade på grund av hårdare regler.

Exempel 1

Se alltid till att få skriftligt på så mycket som möjligt av din konversation med AF, A-kassa, FK med flera. Om du enbart talar i telefon om ett ärende, anteckna efternamn på den som ger dig informationen i telefon samt när samtalet ägde rum och vad ni talade om. Detta kan låta självklart men är inte alltid så lätt. Många gånger presenterar sig myndighetspersonen bara med förnamn, samtalet kanske avslutas för hastigt, och där står man med ett förnamn som passar in på ett tiotal olika personer på just den myndigheten. Kom också ihåg att du hos både AF och FK har rätt att begära skriftligt utdrag på alla noteringar kring konversationen som du haft med denna instans.

Att ha dokumentation när det gäller myndigheter och framför allt AF är viktigt om de försöker stänga av dig från a-kassan. Begär därför alltid skriftlig bekräftelse på saker som kan ligga till grund för avstängning till exempel om du inte kan närvara på ett möte med AF och fått godkänt av din handläggare att inte komma. Det går att överklaga sådana beslut men under tiden står du utan a-kasseersättning och blir hänvisad till försörjningsstöd (tidigare kallat socialbidrag).

Ett annat exempel är när personer i jobb- och utvecklingsgarantin ska ha sin ledighet¹ (20 dagars ledighet under en 12-månadersperiod). Det har tyvärr visat sig att handläggarna inte alltid noterar att personen ifråga är ledig utan kallar till möte ändå. Om man då inte kan bevisa att man fått ledigheten godkänd, är det bara att infinna sig – annars kan a-kasseersättningen dras in.

Exempel 2

Det är viktigt att skriva in sig på AF från och med den första arbetslösa dagen. Det kan annars påverka din a-kasseersättning och sjukpenninggrundande inkomst (SGI) negativt. Vad man nästan aldrig får reda på, vare sig av AF, facket eller A-kassan är att om det finns ett glapp mellan period med arbete och period då man lyft a-kasseersättning, kan detta glapp utgöra grund för hur stor din sjukpenninggrundande inkomst (SGI) blir. Detta drabbar särskilt de som har avgångsvederlag, då AF i många fall vägrat att skriva in dem. Det ska finnas en säkerhetsperiod på tre månader som man kan skriva in sig på, men efter dessa tre månader kan man få stora problem att få ut sjukpenning. Detta är inget ovanligt och det finns ett antal rättsfall som behandlar dessa frågor. Kan det bevisas att AF vägrat att skriva in den arbetssökande, samt påvisa att denne sökt jobb aktivt under perioden, kan rätten döma till den arbetssökandes fördel.

Exempel 3

För dig med aktivitetsstöd gäller det att välja rätt tidrapporteringsperiod. FK har numera en policy att alltid vänta 14 dagar innan de betalar ut din ersättning. Om du vill ha utbetalning före den siste i månaden, välj ett inlämningsdatum 14 dagar före detta datum.

Exempel 4

När nytt beslut ska fattas av AF för en ny ersättningsperiod, bevaka att du får ditt brev från AF om detta. Om inget händer kontakta AF eller FK och kontrollera om beslut har fattats. Det får egentligen inte "klicka", men tyvärr händer det ibland i alla fall.

Detta var ett axplock av "situationer" som den arbetssökande kan hamna i. Det finns många fler. SALO har erfarenhet av många liknande fall. Vi är den enda organisationen på nationell nivå som arbetar till 100 % med den här typen av frågor. Till SALO kan du vända dig för att få svar på dina frågor, som medlem kan du få stöd i myndighetskontakt och kontinuerlig information om vad som händer i frågor som rör våra intressegrupper. Vi finns för att ge service åt dig !

---

1 SFS 1996:1100 om aktivitetsstöd

Studier – en väg ut ur arbetslösheten

Varför ska man studera? Svaren är många, men i grunden är det för att bredda sina möjligheter på arbetsmarknaden.

Vad kostar det att studera?

Om du är under 54 år, kan du för universitetsstudier få studiestöd i form av lån och bidrag, där lånen ska betalas tillbaka². Om du blir arbetslös efter studierna, så har du rätt att begära nedsättning av årsbeloppet till 5 % av årsinkomsten.

Vid synnerliga skäl går det att ansöka om lägre årsbelopp. Det kan vara om du har försörjningsstöd, sjukpenning eller aktivitetsersättning.

För dig som uppbär a-kasseersättning och vill studera, vänd dig till den A-kassa du är ansluten till för att få information om vilka regler som gäller.

Du som deltar i olika aktiviteter inom ramen för jobb- och utvecklingsgarantin och vill förkovra dig i form av enstaka ämnen på grundskole-, respektive gymnasienivå har möjlighet till det. Hör av dig till AF för att få information om vilka regler som gäller.

Tips om olika utbildningar kan du få av

- Studievägledare på respektive högskola/universitet
- Kommunala studievägledare på din bostadsort

Olika utbildningsformer och nivåer

- Grundläggande utbildning om du till exempel inte har fullföljt grundskolan
- Gymnasieutbildning
- Eftergymnasial utbildning
- Högskola/universitet
- KY-utbildning, (kvalificerad yrkesutbildning)
- Arbetsmarknadsutbildning

När det gäller arbetsmarknadsutbildning så lämnar handläggarna på AF närmare information om vilka utbildningar som finns.

Studierna kan bedrivas i form av enstaka kurser och traditionella lärarledda lektioner eller på distans. Detta gäller utbildningar på gymnasie- och högskolenivå.

Är du osäker på vart du ska vända dig i den här typen av frågor så är du givetvis välkommen att höra av dig till oss på SALO så lotsar vi dig vidare.

Välkommen !

Förkortningar som används i materialet:

FK : Försäkringskassan
AF: Arbetsförmedlingen
SGI: Sjukpenninggrundande inkomst
CSN: Centrala studiestödsnämnden
KY: Kvalificerad yrkesutbildning

SALO rikskansli

Södra Promenaden 60 G, 602 39 Norrköping
Telefonnummer: 011-14 52 13
Mailadress: riks@salosverige.se
Hemsida: www.salosverige.se